

ЙОРДАН РАДИЧКОВ ВОДОПОЙКА

chitanka.info

Още не беше се разсъмнало, когато Шишо взе гюма с мляко, за да го носи на пункта. Едната му ръка бе облечена в зелена плетена ръкавица, с нея именно той стискаше дръжката на алуминиевия гюм с мляко, а другата си ръка бе пъхнал в джоба на панталона. Жената го изпрати до входната врата, още сънена и по риза, заръча му да не се бави в пункта, през това време тя ще приготви закуската и ще сгрее малко ракийка. „Аз нали затова по-раншко отивам — рече й Шишо, — за да си дойда и по-раншко!“ Той винаги отиваше рано, защото ако закъснее, заварва на пункта голяма навалица да спори с Кумата, че гледа повече тефтерите, отколкото млякото, а Кумата, потънал до уши в своите тефтери, турил молив на ухото си, спори с навалицата, че това не са прости бакалски тефтери, ами *сметководни книжа*, които трябва да са в необходимата изрядност и прегледност при случай на внезапна финансова ревизия или държавен контрол.

Валеше ситен снежец, спокоен и равномерен, слаб вятър го носеше откъм Дунава. Ниско над селището прелетяха гъски. Шишо чуваше виковете им, но не ги виждаше. Той продължи да върви по улицата, никой не бе минал преди него, само на едно място забеляза кучешки дири, но скоро и те се загубиха... Човешки дири Шишо видя чак кога наближи чешмата. Той също възви, за да пие вода. Чешмата ромолеше тихо, цялата димеше и бе обгърната в пара. Тази чешма бе докарана в селището откъм Берковския край, на нея бяха издялани осем женски мраморни бюста, разположени в кръг, обърнати към небето. Тихо ромолеха бюстовете, примамливо разголени към всекиго, тъй че от която и страна да пристъпи човек, може да се поклони благоговейно и да утоли жаждата си. Шишо остави алуминиевия гюм в снега, свали зелената си ръкавица, поклони се ниско на бюстовете и отпи вода, плисна вода на лицето си и пак отпи. Озърна се да види дали не го гледа някой; нямаше жива душа, селището бе потънало до гърди в сняг, всички покриви се бяха загуглили и димяха миролюбиво с комините си.

Шишо сложи ръкавицата си, взе гюма, но се спря още на първата крачка. В един миг само той придоби вида на човек, изпаднал в най-пълно слисване. Гледаше вторачено в снега и същевременно се слушваше. Ромонът на чешмата му се стори по-силен, някъде под снега сякаш нещо дишаше. „Кой диша?“, попита човекът себе си и замръзна на едно място. Разголените мраморни бюстове се загръщаха в

мъгла, ромолеха тихо и искряха като гърдите на къпеци се невести, току-що излезли от Дунава. Водата се събираше под земята, изтичваше незнайно къде по тайнствени лабиринти. Тъкмо тая вода дишаше под снега и бе накарала Шишо да замръзне заедно със зелената си плетена ръкавица и гюма за млякото. Той направи няколко замислени крачки, загледан пред себе си, сякаш търсеше изгубена монета.

Всъщност не търсеше никаква изгубена монета, а проследяваше дирите на човек в снега. Дирите бяха от боси нозе. Босият бе идвал до чешмата да пие вода, бе постоял там и отново се бе върнал назад. Едър човек, изглежда, е бил, защото отпечатъците от босите стъпала бяха големи. Дълго щеше Шишо да се диви и звери, ако не го бе стреснала суха кашлица. Обърна се и видя през снега към чешмата да върви Йона, наричан мокрият влах, захапал цигара и с алуминиев гюм в едната ръка. Йона димеше и кашляше тъй силно, че снегът пред лицето му се разхвърчаше на всички страни. Без да оставя гюма с млякото, той се поклони на чешмата и отпи. Йона винаги отпиваше откъм оная страна, гдето по бюстовете се прокрадваха тънки нишки опушен мрамор, като че млечни жлези се прокрадваха под прозрачна кожа. „Ей, Шишо — подвижна той със сипкавия си глас, — какво се дивиш и звериш посред снега?“

И без да дочака отговор, тръгна с гюма към Шишо заедно с кашлицата си.

„Ами виж!“ — рече му Шишо, кога оня дойде при него, и му посочи босите стъпки в снега. Йона видя стъпките, поклати глава замислено и остави гюма. „Нали е за зверене?“ — попита Шишо.

„Ама че неясна работа! — рече Йона. — Тоя човек е минал бос съвсем наскоро! Кой може да ходи зиме бос?“ Шишо помисли, помисли и си призна: „И аз това се питам: кой може да тръгне зиме бос по снега, да ходи чак при чешмата да пие вода и пак така бос да се прибере вкъщи? Това може само някой много пиян или много смахнат да го направи!“

Светлина премина по сухото лице на Йоната, той запали нова цигара и успокои Шишо, че от това да разберат кой е именно босият, по-лесно няма, само че — помоли мокрият влах — трябва да се пази в тайна. Шишо все пак го глождеше съмнение по кой начин да разберат и Йоната му каза, че като вдигнат гюмовете с млякото и тръгнат по

следите, то следите сами ще ги заведат, където трябва. „Вярно!“ — рече Шишо и двамата тръгнаха покрай босите стъпки.

Заедно с тях тръгна и една сврака, която още от тъмно бе чакала да се появи нещо по улицата, за да го придружава по пътя му. В снежно време свраката изпада в голяма подтиснатост и омърлушеност, защото снегът скрива всичко под себе си, не оставя дори една малка шпионка, през която да надникнеш и да удовлетвориш любопитството си, затова свраката стои, чака да се отвори някоя врата, от вратата да излезе човек и тя да тръгне да го придружава по пътя му... И така, двамата с гюмовете и с кашлицата на Йоната повървяха известно време, странните следи ги изведоха извън селището в една падина, разположена помежду два хълма. Горе на хълмовете имаше два триангулационни знака, свраката си избра единия знак и кацна на него.

Мястото тук бе тихо и заветно, Йоната остави гюма в снега, почна да разтрива ръцете си. Шишо също остави гюма с мляко, извади от джоба си другата ръкавица и я даде на Йоната да стопли ръката си. Мокрият влах нахлу ръкавицата, обърна се назад да проследи дирята и каза: „Ще знаеш, че тоя човек не е бил никакъв пиян! Гледай как право е вървял през снега, като че по конец е вървял!“ Шишо погледна и видя, че пъртината е наистина права. Селището се губеше сред ситния снежец, мержелееха се неясни силуети. „По-нататък ще вървим ли?“ — попита Шишо. Не му харесваше това, че попаднаха в безветрие, че зад тях се мержелееха само неясни силуети, че върху триангулационния знак стоеше сврака, че босите стъпки излизаха извън селището, и най-вече не му харесваше дълбоката тишина. Нищо не подсилва тъй много тишината, както падащият спокойно сняг.

Йоната не му отговори, обходи падината околоръст и се върна при гюмовете. „Работата почна да става ясна“ — рече той на Шишо. Очите му бяха добили особен блясък, едната скула на лицето му потрепваше. „Хайде!“ — заповяда той властно и двамата, без да посягат към гюмовете, тръгнаха по следите. Свраката постоя известно време върху триангулационния знак и тръгна и тя подире им, като гледаше отдалеко как двамата размахват широко по една зелена плетена ръкавица.

Така те вървяха все направо, без да разговарят повече помежду си, докато през падащия сняг съгледаха да проблясват водите на Дунава. Диви патици летяха ниско над водата, колкото повече двамата

вървяха към реката, толкова по-зрими ставаха бреговете и водите ѝ. На една повалена и суха върба забелязаха да стоят унило малки водни бикове, над главите им ехтяха призови за помощ, подавани от невидими диви гъски, гмурци се носеха тромаво по реката, извили дълги лебедови шии. Двамата мъже забавиха крачките си, но не се спряха, и кога съвсем приближиха брега, Йона направи дъга и излезе чевръсто напред. Той вдигна нагоре ръката със зелената ръкавица и направи знак на Шишо да заобиколи. Шишо послушно заобиколи, стигна до мокрия влах, забеляза с известна боязън, че и двете му скули потрепваха.

„Ето откъде иде босият! — рече той въодушевено. — Ето от коя врата той е излязъл и в коя врата е влязъл!“

Плясък на крила ги стресна, обърнаха се и двамата и видяха във въздуха да се вдигат унилите водни бикове. Вместо тях на върбата застана свраката. Шишо не забеляза никъде в снега врата. Нито отворена, нито затворена. Лека пара се носеше от Дунава, голямата река дишаше властно насреща им, ситният сняг се стопяваше мигновено, щом се докоснеше до водата. Като пошари с поглед и не видя нищо, Шишо погледна най-последно тънката пясъчна ивица, която отделяше снега от водата. Върху пясъка ясно бяха отпечатани боси стъпки. Едните бяха обърнати към сушата, другите бяха обърнати към водата. Лете Шишо бе виждал стотици такива стъпки по пясъка — едните излизат от Дунава, другите се губят навътре в Дунава, едните големи, от мъжки ходила, другите по-нежни, женски, трети съвсем малки — това са стъпки на босоноги деца. Но това е през лятото, когато всички от селището ходят да се къпят в реката и кой какво влезе или излезе, оставя подире си боси стъпки... Но това е през лятото, а сега е зима, снегът стига до колене и мигар има жив човек, който би влязъл да се къпе в реката и да тръгне бос по снега!

Шишо изпадна в най-пълно сливане.

Сякаш отдалече някакъв сипкав глас говореше някому нещо доста неясно, та Шишо се напрегна, дано разбере нещо от тоя неясен далечен глас. Като се съсредоточи, той започна да чувства студ под ризата си, но и думите станаха някак по-ясни и накрая човекът разбра, че гласът не е чак толкова далечен, защото това бе сипкавият глас на Йоната, който ръкомахаше със зелената ръкавица и се мъчеше да докаже на сливания Шишо, че тия стъпки са от воден вампир или

дракол, че водните вампири и драколи живеят в Дунава, че те никакъв студ не изпитват, защото иначе нямаше да са водни вампири и драколи, а ще живеят на сушата.

„Защо водни?“ — попита Шишо и почувствува, че вместо студ нещо топло започва да пъпле под ризата му.

„Защото, когато някой човек се удави — започна да обяснява Йоната, — то удавникът по най-естествен начин се превръща във воден вампир и дракол!“

„Той щом живее в Дунава, значи е потънал постоянно до уши във вода — каза Шишо. — А щом живее във вода, мигар можеш ти да помислиш, че тоя вампир ще ходи жаден, та трябва нощем да бие сума път до нашата чешма и едва там да се напие с вода? Ти искаш да кажеш, че това, що е воден вампир и дракол, все на нашата чешма иде нощем, щото си няма вода в Дунава, така ли?“

„Така е — рече убедително Йоната. — Тоя воден вампир или дракол, ще знаеш, че е мъжки, затова е ходил на нашата чешма да пие вода. Жажда изпитва той, затова не му стига водата на целия Дунав. Ето защо чешмата през цялата нощ ромоли! Като ромоли, тя не само ориентирва водния вампир или дракола, ами го и примамва и като върви той тихо и на пръсти, отива да пие!“

Шишо стоеше като замаян, в съзнанието му изплува чешмата с осемте мраморни бюста, обгърнати с пара, гостоприемно разголени към всички посоки на света. Той попита: „То тогава какво излиза? Излиза, че тая чешма е водопойка за всички ни!“ — „Така е — рече му Йоната, — защото човекът умира, а жаждата на човека остава!“

Двамата се помаяха на брега на реката, снегът продължи да ги засипва. Дунавът все тъй дишаше властно и спокойно насреща им, изгубени диви гъски надаваха викове за помощ. Пръв се размърда Шишо и тръгна назад по пъртината. Подире му неохотно тръгна и Йоната. Само свраката остана на брега на реката, потънала в размисъл. Преди още да са стигнали при гюмовете с млякото, Шишо подпита наум себе си: „Ами той, водният вампир или дракол, като ходи нощем да пие вода, изглежда, не само че пие вода, ами и пипа?“ И кога стигнаха при гюмовете, помежду триангулачните знаци, Шишо сам на себе си отговори: „Сигурно пипа!“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.